

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทของสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้านทักษะชีวิตเป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่กำหนดเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่า ผลการวัดและประเมินนี้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนตามสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ นำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑.๑ ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตตามจุดเน้นของแต่ละชั้น และรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๒ ใช้ประเมินความคงทน ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนที่เลื่อนชั้นเรียนไปชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ไปใช้กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุดสามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือข้อคิดเขียนต่าง ๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นดูเฉลยแม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคงทนของทักษะชีวิตตามจุดเน้นในชั้นที่ผ่านมาให้นักเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมาย/แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบ เช่น การสอบวัดความรู้โดยทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบและผลของการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับ ตรวจให้คะแนนตามเฉลยข้อละ ๑ คะแนน ตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนตั้งกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลยและสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมินให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานประสิทธิภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชี้วัดลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมินในแต่ละชั้น ตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

๖.๒ การรายงานผลสรุปการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนจากชั้นที่ผ่านมาให้ใช้แบบบันทึกของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านทักษะชีวิต เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนและนำไปสู่การตัดสินใจในเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษานำข้อมูลจากการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นรายบุคคล ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนในชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป

- นักเรียนที่มีผลการประเมินผ่าน ดี และดีเยี่ยม ให้ศึกษาว่ายังมีจุดด้อยในทักษะชีวิตตามตัวชี้วัดใดอยู่อีกบ้างให้พัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ศึกษาเร่งรัดปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะชีวิตตามหลักสูตรต่อไป
- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนตามจุดเน้นในปีที่ผ่านมาให้นำไปใช้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าว เช่นเดียวกัน

แบบบันทึกผลการประเมินทักษะชีวิตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ประเมิน วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำเครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	ผ่าน		
				พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	เด็กชายไมตรี งามสี	๑๖	✓			ผ่าน
๒	เด็กหญิงเพ็ญ พุพาน	๑๗	✓			ผ่าน
๓	เด็กหญิงศรี ล้ำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	เด็กชายพลอย ชูถิမ်	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	เด็กหญิงวัน สดใส	๑๖	✓			ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

- จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เฉลยแบบวัดทักษะชีวิตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ข้อ	ชั้น	ม.๑
		คำตอบ
๑		๑
๒		๔
๓		๒
๔		๓
๕		๓
๖		๑
๗		๔
๘		๓
๙		๑
๑๐		๑
๑๑		๓
๑๒		๒
๑๓		๔
๑๔		๒
๑๕		๑
๑๖		๓
๑๗		๒
๑๘		๑
๑๙		๑
๒๐		๒
๒๑		๔
๒๒		๓
๒๓		๓
๒๔		๔
๒๕		๓
๒๖		๒
๒๗		๓
๒๘		๒
๒๙		๓
๓๐		๔

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดทักษะชีวิต

คำชี้แจง

๑. แบบวัดทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้ เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดทักษะชีวิตของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ

๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที

๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

๑. ปกติสาธิตวาดภาพได้ไม่ดีนัก เขาจึงอ่านตำราเกี่ยวกับการวาดภาพฝึกวาดภาพบ่อย ๆ ระยะเวลาหลังภาพของสาธิตมักได้รับความชื่นชมจากครูและเพื่อน ๆ สาธิตนำภาพวาดภาพแรกที่ได้รับคำชมจากครูไปใส่กรอบประดับไว้ที่บ้าน นักเรียนคิดว่าสาธิตทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ๑) เขาชอบภาพนั้นมากที่สุด
- ๒) เป็นภาพที่ครูและเพื่อนๆชอบ
- ๓) เป็นภาพที่ทำให้เขาภาคภูมิใจเป็นครั้งแรก
- ๔) เป็นภาพที่ทำให้เขาต้องใช้ความพยายามมากที่สุด

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ชัดเจนคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	~~X~~		X	

๑) โรงเรียนจะมีกิจกรรมแข่งขันกีฬา โดยแต่ละสัปดาห์จะคัดเลือกนักกีฬาเข้าแข่งขัน หมูแดงอยู่สี่ฟ้า เล่นกีฬาได้หลายประเภท เคยร่วมทีมฟุตบอลของโรงเรียนเก่าตอนเรียน ชั้น ป.๖ และได้รับรางวัลชนะเลิศระดับอำเภอ ถ้านักเรียนเป็นหมูแดงนักเรียนจะปฏิบัติตามข้อใด

๑. ไปสมัครเข้าร่วมทีมฟุตบอลตามเวลาที่กำหนด
๒. วันสุดท้ายค่อยไปสมัครเข้าทีมฟุตบอล เพราะหมูแดงเก่ง ครูต้องรับอยู่แล้ว
๓. รอให้เพื่อนสนิทชวนไปสมัครเข้าทีมฟุตบอล เพราะจะได้มีเพื่อนสนิทอยู่ที่ทีมเดียวกัน
๔. รอให้ครูเรียกไปสมัครเข้าทีมฟุตบอล เพราะเกรงว่าครูจะไม่รับเข้าทีมฟุตบอล

๒) ช่วงพักกลางวันนักเรียนเห็นเพื่อนร่วมห้องคนหนึ่งนั่งวาดรูปอยู่ที่ห้องเรียนเพื่อที่จะส่งประกวด ขณะที่เพื่อนคนอื่น ๆ พวกกันไปรับประทานอาหารกลางวันกัน นักเรียนจะพูดกับเพื่อนคนนั้นว่าอย่างไร และจะทำอย่างไรต่อไป

๑. ไม่พูดอะไร แต่ไปบอกให้เพื่อน ๆ มาให้กำลังใจเพื่อนที่วาดรูป
๒. พูดชมเชย และไปบอกให้เพื่อน ๆ มาให้กำลังใจเพื่อนที่กำลังวาดรูป
๓. พูดชมเชย และให้กำลังใจเพื่อนที่มีความตั้งใจวาดรูปพร้อมทั้งนั่งเป็นเพื่อน
๔. พูดชมเชย และให้กำลังใจ แล้วแบ่งขนมให้เพื่อนที่กำลังวาดรูป

๓) เมื่อโรงเรียนประกาศรับบริจาคสิ่งของ และหาอาสาสมัครไปแจกสิ่งของเพื่อช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่หมู่บ้านใกล้เคียง ถ้านักเรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง วายน้ำเก่ง และพายเรือเป็นแล้วนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

๑. นำสิ่งของและเงินมาร่วมบริจาคเหมือนคนอื่น ๆ
๒. นำสิ่งของมาบริจาค และร่วมเป็นอาสาสมัครไปแจกสิ่งของ
๓. นำสิ่งของมาร่วมบริจาคก็น่าจะพอแล้ว
๔. ร่วมเป็นอาสาสมัครไปแจกสิ่งของตามที่เพื่อนชักชวน

๔) ถ้านักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง นักเรียนจะเลือกกิจกรรมด้วยเหตุผลใด

๑. เลือกกิจกรรมที่เพื่อนสนิทชวนให้เลือก
๒. เลือกกิจกรรมที่มีคนสมัครน้อยที่สุด
๓. เลือกกิจกรรมที่ตนเองถนัด
๔. เลือกกิจกรรมที่คุ้นเคย

๕) ขณะเรียนวิชาภาษาไทย ครูขออาสาสมัครมาอ่านร้อยกรองให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แต่เคยได้รับรางวัลที่ ๑ การอ่านร้อยกรองในวันสุนทรภู่ ถ้านักเรียนเป็นเต้จะทำอย่างไร

๑. รอว่ามีใครอาสาออกไปหรือไม่ ถ้าไม่มีจึงออกไป
๒. รอให้เพื่อนเสนอชื่อ แล้วจึงออกไปด้วยความมั่นใจ
๓. รอสักพักแล้วค่อยออกไปอ่านให้เพื่อนฟัง
๔. รอให้ครูเรียกชื่อจึงออกไปอ่านให้เพื่อนฟัง

๖) แม่ให้สุนทรีย์ช่วยทำงานบ้าน โดยให้เลือกว่าจะช่วยล้างจานหรือล้างห้องน้ำ สุนทรีย์ล้างจานได้สะอาดแต่ไม่ชอบล้างห้องน้ำเพราะแพ้น้ำยาล้างห้องน้ำ ถ้านักเรียนเป็นสุนทรีย์นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ช่วยล้างจานเพราะไม่ชอบล้างห้องน้ำ
๒. ช่วยล้างจานเพราะจะได้ไม่ต้องล้างห้องน้ำ
๓. บอกแม่ว่าแพ้น้ำยาล้างห้องน้ำ และขอไม่ช่วยงานบ้าน
๔. บอกแม่ว่าไม่ถนัดทำงานบ้าน และขอไม่ช่วยทำงานบ้าน

๗) ครูประกาศหน้าเสาธงว่า โรงเรียนจะส่งนักเรียนชั้น ม.ต้น เข้าร่วมแข่งขันทำพานบายศรี นักเรียนคนใดที่มีความสามารถด้านนี้ให้ไปสมัคร นิดาเป็นนักเรียนชั้น ม. ๑ ที่มีความสามารถด้านนี้ เพราะเคยฝึกกับยายมาตั้งแต่เด็ก ๆ และเคยได้รับรางวัลชนะเลิศทำพานบายศรีตอนเรียนชั้น ป.๖ ระดับจังหวัด ถ้านักเรียนเป็นนิดาจะทำอย่างไร

๑. นั่งเฉยๆด้วยความมั่นใจ รอให้ครูประจำชั้นเรียก
๒. ไม่กล้าไปสมัครเอง บอกให้เพื่อนไปสมัครให้
๓. รอให้เพื่อน ๆ เสนอชื่อจึงจะไปสมัคร
๔. รอว่าไม่มีใครจึงไปสมัครเข้าแข่งขัน

๘) ในช่วงโมงกิจกรรมแนะแนว ครูให้นักเรียนทุกคนพูดถึงความสามารถของตนเองที่น่าภาคภูมิใจ คนละหนึ่งเรื่องเมื่อถึงลำดับที่นักเรียนต้องพูด แล้วนักเรียนปฏิบัติได้ตรงกับข้อใด

๑. พูดได้นิดหน่อย เพราะคิดไม่ออกว่าตนมีความสามารถที่น่าภาคภูมิใจอะไร
๒. พูดไม่ได้เลย เพราะคิดว่าตนไม่มีความสามารถที่น่าภูมิใจเลย
๓. พูดได้อยู่แล้ว เพราะมั่นใจตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ
๔. พูดได้อยู่แล้ว เพราะว่าตนเองเรียนเก่งกว่าเพื่อน ๆ ทุกคน

๙) ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทุกคนทำงานในห้องเรียน ขณะที่นักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม นักเรียนจะปฏิบัติตามข้อใด

๑. แสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ๆ
๒. รอให้เพื่อนถามจึงแสดงความคิดเห็น
๓. ให้เพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็นกันไป นั่งฟังเฉย ๆ
๔. แสดงความคิดเห็นให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มทำตาม

๑๐) หลังจากเลิกเรียนเพื่อนๆในกลุ่มชวนเรไรไปเที่ยว ถ้านักเรียนเป็นเรไรนักเรียนจะทำอย่างไร

๑. โทรศัพท์ไปปรึกษาผู้ปกครองก่อน
๒. ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ โดยไม่บอกที่บ้าน
๓. ฝากเพื่อนที่อยู่ใกล้บ้านไปบอกผู้ปกครอง
๔. ถามเพื่อน ก่อนจึงตัดสินใจว่าจะไปหรือไม่

๑๑) ขณะยืนต่อแถวรับประทานอาหารกลางวันแพรวพรรณขอแทรกแถวเพื่อยืนอยู่หน้าอินทิดา ถ้านักเรียนเป็นอินทิดานักเรียนจะอย่างไร

๑. ยอมให้แพรวพรรณแทรกแถวเพราะเป็นเพื่อนสนิท
๒. ยอมให้แพรวพรรณแทรกแถวเพราะกลัวแพรวพรรณไม่พอใจ
๓. ไม่ยอมให้แพรวพรรณแทรกแถวเพราะเป็นการเสียมารยาท
๔. ไม่ยอมให้แพรวพรรณแทรกแถวเพราะกลัวเพื่อนที่อยู่ข้างหลังต่อว่า

๑๒) หนูแดงอยากทำขนมเค้กให้อร่อย แต่เมื่อทำขนมเค้กครั้งใด ขนมเค้กแข็งไม่น่ารับประทาน ถ้านักเรียนเป็นหนูแดงนักเรียนจะอย่างไร

๑. เลิกทำขนมเค้ก ซ้อมารับประทานดีกว่า
๒. หาเทคนิคการทำแป้งขนมเค้กให้นุ่ม มาลองทำดูหลาย ๆ สูตร
๓. ลองทำขนมเค้กอีกหลายๆรอบจนกว่าแป้งจะนุ่ม
๔. ให้แม่ช่วยทำให้รับประทาน

๑๓) เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ เพื่อทำงานร่วมกัน ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่มทั้งหมด ๔ คน แต่มีเพื่อนอยู่ ๒ คน ไม่ค่อยมาเรียน และไม่มีเวลามาช่วยงานกลุ่ม นักเรียนจะอย่างไร

๑. บอกให้เพื่อนคนนั้นไปอยู่กลุ่มอื่น
๒. พยายามบอกเพื่อนที่ไม่มา ให้มาทำงานที่ได้แบ่งให้
๓. ไม่ใส่ชื่อเพื่อนที่ไม่มาทำงานในกลุ่มของตน
๔. ไปบอกครูให้ทราบ และพยายามทำงานกลุ่มให้สมบูรณ์

๑๔) อาริยาเป็นเพื่อนร่วมห้องของนักเรียน ตามปกติอาริยาเป็นคนร่าเริง แต่วันนี้กลับทำหน้าเศร้า ไม่พูดคุยรื่นเริงเหมือนเคย ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนกับอาริยาจะรับรู้ความผิดปกติของเพื่อนเมื่อใด และจะอย่างไร

๑. สังเกตเห็นเมื่อมีคนบอก แล้วจึงไปถามด้วยความห่วงใย
๒. รู้ได้ทันทีว่าเพื่อนมีเรื่องไม่สบายใจ และถามด้วยความห่วงใย
๓. รู้เมื่อเพื่อนอีกคนมาบอก และเฝ้าสังเกตดูความผิดปกติของอาริยาอยู่ห่าง ๆ
๔. ไม่รู้เพราะไม่มีใครบอก และตั้งใจฟังที่ครูกำลังสอนอยู่หน้าห้อง

๑๕) เมื่อนักเรียนเรียนหนังสือทั้งวันแล้ว หลังเลิกเรียนนักเรียนจะอย่างไรเพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียด

๑. ดูซีดีแอโรบิคแล้วฝึกตาม
๒. ดูหนังในโรงภาพยนตร์
๓. โทรศัพท์คุยกับเพื่อน
๔. ชวนเพื่อนเล่นเกมตามร้านเกม

๑๖) ข่าวทางโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์คาดการณ์ว่าปีนี้ประเทศไทยจะเกิดน้ำท่วมอีก ซึ่งเมื่อปีที่แล้ว น้ำท่วมบ้านของหนูแจ้ว ถ้านักเรียนเป็นหนูแจ้วจะทำอย่างไร

๑. เฝ้ารอติดตามข่าวเรื่องน้ำท่วมตลอดเวลา
๒. เตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาน้ำท่วม
๓. เฝ้ารอติดตามข่าวและวางแผนรับมือหากเกิดน้ำท่วม
๔. ให้พ่อแม่เตรียมย้ายไปอยู่บ้านญาติที่ต่างจังหวัด

๑๗) ในช่วงนี้ภาคเหนือมีมลพิษหมอกควันไฟ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ตรงกับครอบครัวของนักเรียนได้วางแผนว่าจะไปเยี่ยมญาติที่อยู่ภาคเหนือพอดี แล้วนักเรียนจะทำอย่างไร

๑. บอกผู้ปกครองให้พาไปเที่ยวที่อื่นแทนก็ได้ไม่ต้องไปภาคเหนือ
๒. ให้ผู้ปกครองโทรศัพท์สอบถามสภาพอากาศกับญาติก่อนจะตัดสินใจเดินทาง
๓. ตัดสินใจไม่ไปภาคเหนือ แม้คนอื่น ๆ ในครอบครัวจะไปก็ตาม
๔. ติดตามข่าวนี้จากอินเทอร์เน็ตแล้วจึงจะตัดสินใจว่าจะไปหรือไม่

๑๘) ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือทางโทรทัศน์ในแต่ละวันมักจะมีข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับยาบ้าอยู่บ่อย ๆ เช่น ตำรวจจับผู้ค้ายาบ้า หรือคนเสพยาบ้าที่คลุ้มคลั่งแล้วทำร้ายคนอื่น ถ้านักเรียนพบเห็นคนที่มีอาการคล้ายคนเสพยาบ้า แล้วนักเรียนจะทำอย่างไร

๑. รีบออกห่างจากจุดนั้น แล้วบอกให้ผู้ปกครองทราบ
๒. รีบไปแจ้งที่สถานีตำรวจ
๓. รีบวิ่งหนีไปให้ไกลจากจุดนั้น
๔. รีบวิ่งไปบอกเพื่อน ๆ มาดู

๑๙) ขณะที่ครูกำลังเฉลยแบบฝึกหัดบนกระดานดำ น่องไผ่ สังเกตเห็นว่าบางขั้นตอนที่ครูเฉลยน่าจะไม่ต้อง ถ้านักเรียนเป็นน่องไผ่นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ขออนุญาตแสดงความคิดเห็น ขั้นตอนที่คุณคิดว่าไม่ต้อง
๒. ไม่ทักท้วงเพราะเราอาจเข้าใจผิดไปเอง จริง ๆ แล้วอาจจะถูก
๓. บอกเพื่อน ๆ ให้ดูว่าขั้นตอนนั้นไม่ต้องจริงหรือเปล่าจึงจะบอกครู
๔. ไม่ทักท้วงเพราะกลัวครูจะตำหนิ

๒๐) มีข่าวว่าหลาย ๆ ประเทศเกิดสึนามิ และประเทศไทยก็อาจจะเกิดสึนามิในปีสองปีนี้ บ้านของมยุรียู่ติดชายทะเลในภาคใต้ ถ้านักเรียนเป็นมยุรี จะรู้สึกอย่างไร และจะปฏิบัติตามข้อใด

๑. เฉย ๆ และไม่สนใจข่าวนี้ เพราะไม่น่าจะเกิดสึนามิอีก
๒. เฉย ๆ และคอยติดตามข่าวนี้ เพื่อเตรียมพร้อมหากเกิดขึ้นจริง
๓. ตกใจ และไม่สนใจข่าวนี้มากนักเพราะเป็นเรื่องไกลตัว
๔. ตกใจ และบอกให้ผู้ปกครองย้ายไปอยู่ที่อื่นเพราะจะได้ปลอดภัย

๒๑) บอลเดินกลับบ้านตามลำพังหลังเลิกเรียน ระหว่างทางได้พบกับเพื่อนสนิทนั่งสูบบุหรี่อยู่ริมถนน และชวนให้บอลเข้าไปหา ถ้านักเรียนเป็นบอลจะทำตามข้อใด

๑. ยอมร่วมวงสนทนาด้วย เพราะเป็นเพื่อนสนิท
๒. ไม่ขัดเพราะเป็นเพื่อนรักกันมาก
๓. ตักเตือน เพราะเห็นเป็นเพื่อนสนิท
๔. บอกปฏิเสธ และบอกว่าต้องไปทำธุระให้พ่อ

๒๒) วันนี้อากาศร้อนอบอ้าวเหมือนฝนจะตก แต่นักเรียนไม่แน่ใจ จึงเกิดความลังเลใจว่าควรเตรียมร่มไปโรงเรียนหรือไม่ นักเรียนจะทำอะไรเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

๑. ถามผู้ปกครอง
๒. โทรไปถามเพื่อน
๓. ดูข่าวพยากรณ์อากาศ
๔. ถามรุ่นพี่ที่อยู่ข้างบ้าน

๒๓) เก่งกับกล้า ชอบนั่งเรียนอยู่หลังห้องเรียน และขณะที่ครูสอนบ่อยครั้งที่เก่งจะชวนกล้าคุยเรื่องเกม ในเวลาเรียน ถ้านักเรียนเป็นกล้าจะทำอย่างไร

๑. ไม่คุยกับเก่งเพราะกลัวถูกครูทำโทษ
๒. คุยกับเก่งเพราะเนื้อหาที่เรียนตนมีความรู้อยู่แล้ว
๓. ไม่คุยกับเก่ง เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอน
๔. ไม่คุยกับเก่ง เพราะจะได้ไม่เสียมารยาท

๒๔) พิมพ์ทำแก้วน้ำของณรงค์แตก ถ้านักเรียนเป็นณรงค์ รู้สึกอย่างไร และจะทำอย่างไร

๑. เสียหายแก้วน้ำและบอกพิมพ์ว่าเธอไม่ควรมาหยิบแก้วน้ำของเราเลย
๒. เสียหายแก้วน้ำแต่บอกกับพิมพ์ว่าไม่เป็นไรให้พิมพ์นำแก้วน้ำมาคืน
๓. เฉย ๆ แต่บอกให้พิมพ์นำแก้วน้ำใบใหม่มาคืนทดแทนใบที่แตก
๔. เฉย ๆ และบอกพิมพ์ว่าไม่เป็นไรเพราะเรามีแก้วน้ำหลายใบ

๒๕) ในห้องเรียน ต่อมนำหวีมาหวีผม และกระจกออกมาส่อง เมื่อครูเหลือบไปเห็นจึงพูดเปรี้ยวเปรยถึงมารยาทต่าง ๆ ที่นักเรียนควรจะทำ การหวีผมหรือแต่งหน้าไม่ควรทำในที่สาธารณะ ถ้านักเรียนเป็นต่อม นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ทำเป็นไม่ได้ยินที่ครูพูดแต่ก็รีบเก็บหวีและกระจก
๒. คิดว่าไม่ใช่เรื่องน่าเกลียดอะไรเลย แต่ก็รีบเก็บหวีและกระจก
๓. เข้าใจได้ว่าครูต้องการเตือน จึงรีบเก็บหวีและกระจกทันที
๔. เข้าใจว่าครูว่าตนเองโดยตรง จึงรีบเก็บหวีและกระจกทันที

๒๖) ในช่วงเรียนศิลปะ ครูวิจารณ์รูปที่สมบองวาดว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร นักเรียนเป็นสมบองนักเรียน จะรู้สึกอย่างไรและปฏิบัติตนอย่างไร

๑. เสียใจมากอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อนและร้องไห้
๒. เสียใจเล็กน้อย แต่ก็ยอมรับว่าตนเองก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ
๓. เสียใจ แต่รับฟังคำวิจารณ์ของครู
๔. ไม่เสียใจ แต่รู้สึกว่าคุณครูลำเอียง

๒๗) น้องมะพร้าวถูกเพื่อนต่อว่าที่ลืมหือารายงานกลุ่มมาส่ง ถ้านักเรียนเป็นน้องมะพร้าว นักเรียน จะปฏิบัติเหมือนข้อใด

๑. ร้องไห้ที่ถูกเพื่อนต่อว่า
๒. เสียใจเล็กน้อย
๓. ไม่เสียใจเพราะคิดว่าใคร ๆ ก็มีสิทธิผิดพลาดได้
๔. ไม่เสียใจเพราะลืมหือารายงานมาจริง ๆ และจะนำส่งในวันพรุ่งนี้

๒๘) นิดรับประทานอาหารที่โรงอาหารของโรงเรียน เมื่อรับประทานอาหารเสร็จทุกครั้งต้องเก็บ ภาชนะของตนเองให้เรียบร้อย แต่วันนั้นยังเข้ามาก นิดสังเกตเห็นว่าบางคนก็เก็บภาชนะ บางคนก็ไม่เก็บภาชนะ ถ้านักเรียนเป็นนิดนักเรียน จะทำอย่างไร

๑. ไม่เก็บภาชนะของตน เพราะเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ไม่เก็บเช่นกัน
๒. เก็บภาชนะของตน เพราะถือเป็นข้อปฏิบัติของโรงอาหาร
๓. เก็บภาชนะของตน เพราะกลัวเพื่อน ๆ ตำหนิว่าเป็นคนมั่งง่าย
๔. เก็บภาชนะของตน เพราะกลัวครูหักคะแนน

๒๙) ขณะที่ไปตองเดินกลับบ้านได้เดินผ่านกลุ่มมอเตอร์ไซค์รับจ้าง และมีเสียงตะโกนว่า “กลับคน เดียวหรือจะให้พี่ไปส่งไหม” หลังจากนั้นก็ได้ยินเสียงหัวเราะจากคนกลุ่มนั้น ถ้านักเรียนเป็นไปตอง จะทำอย่างไร

๑. ซ่อนอาการไม่พอใจไว้ แล้วตอบเสียงดังว่าไปเองได้
๒. แสดงอาการไม่พอใจออกมา แล้วรีบเดินหนีไป
๓. แสดงอาการไม่พอใจเล็กน้อย แล้วรีบเดินหนีไปโดยเร็ว
๔. หันไปจ้องมองพร้อมทั้งแสดงสีหน้าท่าทางให้คนกลุ่มนั้นรู้ว่าไม่พอใจ

๓๐) วันนี้ในห้องของบอยมีเรียนการแกะสลักผักผลไม้ บอยแกะมันแกวเป็นรูปดอกกุหลาบและนำไป ส่งครูเมื่อครูเห็นผลงาน จึงตำหนิ บอยว่าไม่ตั้งใจทำงานผลงานไม่เรียบร้อย ถ้านักเรียนเป็นบอย จะทำอย่างไร

๑. รู้สึกเสียใจรีบทำงานคืนแล้วรีบกลับไปนั่งที่
๒. รู้สึกเสียใจบ้างและยอมรับว่าตนเองเป็นอย่างนั้น
๓. รู้สึกเสียใจที่ตั้งใจแล้วแต่ครูยังตำหนิอีก
๔. รู้สึกเสียใจบ้างและบอกครูว่าขอกลับไปทำมาส่งใหม่